

VENTA

30 exemplars 4 pesseta

Un número solt
5 cèntims

ADMINISTRACIÓ

Carrer de Ponent, 1, 1.^a
(Buzó baix a la escala)

Surt a llum puntualment
tots los divendres.

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

SUSCRIPCIÓ

ESPAÑA
Un trimestre 4 pesseta

EXTRANOS
Un trimestre 2 pessetas

LAS SUSCRIPCIONS
se pagan per adelantat

Los pagos poden ferse
en sellos de 15 cèntims
ó en timbres
especials pera periòdichs

PREPARANT LAS LLISTAS

Un que va Sol y Or té
ganas mil d'arreplegar,
ajuda a confeccionar
cert embull que li convé.

Y ab tan rectas aptituts
han sortit, fenomenals,
d'eleccions municipals
los més nobles atributs.

LO 18 DE MARS

La memorable festa en que va proclamarse la Commune de Paris passa indefectiblement a ser una festa pel proletariat militant, ja que aquella Revolució ha sigut fins ara la única que, prenent caràcter de social, gosa posar lo dit a la llaga del malestar general atacant front a front lo modo de ser de la propietat.

Les notícies que 'ns arriben de totes parts nos indiquen que l'18 de Mars se celebra a tot lo mon ahont glaxiex un cor que espera 'l dia de las grans reivindicacions obreres.

En nostra ciutat lo teatro del Circo Barcelonés estigué ple de gom a gom de treballadors que escoltaren i aplaudiren entusiasmats la vetllada, quin programa publicarem en nostre darrer número.

A Sabadell, punt ahont fou invitat nostre Director pera commemorar tan senyalada fetxa, estigué també animadíssima la festa en aquella populosa ciutat obrera.

En los espayos o salons de la Societat Cooperativa Sabadellense se reuniren a las nou de la nit del próxim passat diumenje centenars de obrers d' abbdós sexes, y obrí la vetllada 'l company Gurri, dibent que 'ls obrers no tenen de ser màrtirs, sino héroes, perquè 'ls primers obeheixen no més la veu de un misticisme estúpid, mentres los segons escoltan sols la veu de la rahó sublevantse valentment contra la injustícia. Montané llegeix un treball sobre la Commune de Paris. Llunas fa una exposició dels principis que tenen d' informar las idees de reivindicació obrera, deduhint que no queda més remey que ser revolucionari en tota y la bona extensió de la paraula pera sortir del llot de la hipocresia actual y ventar la llibertat humana sobre sòlidas bases en sas relacions ab la política, lo lliurepensament y la economia social. Gurri llegeix un treball sobre colectivisme y modo de ser tothom lliure. Serra exposa la necessitat de no ser explotats, y de que no existeix en la classe obrera la indiferencia pels problemes actuals, abogant també per despuljarse de tot fanatisme; y Llunas tanca la vetllada presentant casos pràctics de com no podrien subsistir los malfactors ab la supressió de tot 'l organisme juridic actual vivint la societat la completa y verdadera vida de la Llibertat y la civilització, y s'ocupa finalment de la emancipació de la dona, considerada baix lo punt de vista de tal com es avuy y tal com tindria de ser en una societat emmolada en millors principis de justícia.

Previament invitats pel Casino del Progrés a passar los congregats en la Cooperativa al local de dit Casino, que celebrava també 'l 18 de Mars, acudiren allí tots los que pogueren cabre en aquell ja atestat lloch; e invitat també nostre Director a fer us de la paraula, exposá la teoria del principi lliberal aplicat a la gran qüestió del treball, problema insoluble en los motlils de la societat d' avuy, y exposá y enaltil la missió de la democracia de fer desaparèixe de las societats civilitzadas tiaras y coronas, pera donar lloch luego a la resolució del problema económic en bases socials del tot diferentas de las d' avuy. Cantá després un coro la pesa d' en Durán Las Naciones, y en mitj del major entusiasme y dels acorts de La Marsellesa que feya sentir la orquesta, sorti tothom content y satisfet a esperar la próxima matinata en que abans de la sortida del sol tenian d' estar al treball.

Y lo que 'ls obrers de Sabadell feren en commemoració de la fetxa en que fou proclamada la Commune de Paris, se fa en centenars y millers de vilas y ciutats, repercutint en tal diada en tots los cors dels esclaus del salari 'l temor d' emancipació que per tota la terra reiona, presentint com va acostantse lo gran dia de la justícia.

MESTRE-DEIXEBLE

CONTRIVERSIAS A SANT JAUME

Magnífic aspecte presentava lo diumenje últim a dos quarts de nou de la nit, la iglesia de Sant Jaume. A la entrada un gran carteló penjat a la porta anunciant un viatge a la Terra Santa, me feya 'l efecte d' una agencia de vapors. L' interior del temple convenientment arre-

glat; a l' altar major una decoració que un subjecte de cara farrenya me va dir que representava 'l purgatori; li vareig preguntar si n' estava segur, y m' va dir que sí, perquè sempre l' havia vist pintat aixís.

Una multitud apinyada ocupava 'l temple; las cadiras se cotisavan a cinch cèntims; l' objecte me 'l va dir lo qui las cobrava: avuy, deva, es funció extraordinària, y naturalment, lo lloquer ha de valdre més.

Quan hi vaig entrar resavan no sé que, y l' orga se deixava sentir d' una manera com si tingues mandra.

De prompte los dos púlpits, un frente al altre, se vejeren ocupats per dos subjectes; l' un, un capellá titulat lo Mestre, y l' altre, un jovenet titulat lo Deixeble.

Lo capellá doná compte del punt de discussió que 'l dissapte passat varen deixar pendent sobre lo baptisme de las criaturas, y continuá la discussió.

Es inútil explicar las mil tonterias que 's varen exposar y no dich discutirse, perquè alló semblava una sanfaynada; no hi havia cap punt concret.

Lo seminarista, dich, lo deixeble, se coneix que porta 'l paper ben estudiat, pero 'm sembla que no arribará a esser may res, y com me crech que hi té achió, li recomenaré que vagi a Sant Gervasi, que segons hi sentit a dir, hi ha un devot senyor que fa unes operacions que donan molt bon resultat, y 'l deixarà com nou introduhint... idees santas y bonas y grans coneixements sobre lo que exposava; aquest bon senyor no fa pagar res, ab tal que siguin jovenets, cosa tendre.

Recomano als meus estimats lectors que vagin a Sant Jaume a sentir las controversias y quedarán altament satisfets, passant lo rato divertits.

SIMONET

CARTAS DE FORA

Torroella de Montgrí, 18 de Mars de 1886

Barrabassat Director: La carta fetxada en aquesta vila y publicada en lo darrer número de La Tramontana ha causat tal rebombori entre 'ls vehins alegres y tanta alarma entre las rates u agrístias, que son economicament perihódic fou buscat com si 's tractés del descubrimient d' una mina d' or, pagantse a 30 cèntims y a més cada número.

Ja li dich que en Llanguissa Becallá té 'l ben romput pera hèureselas ab mossen Joan de la carabassa gran. Ja fa temps que del nostre ruch-tort se deyan cosas y cosassas molt dignes del cubell públic de La Tramontana, y se 'n feya cas omic; mes tan dura que madura, y no li arrendo la ganancia del floranco que li sortia al nasal si de la seva roba se 'n comensa a fer bogada.

Sens anar més lluny, lo diumenje passat, desde 'l perol sagrat, digué que durant la quaresma no 's deu anar al teatro, baix pena de pecat mortal. Está clar, deu pensar en Joan, los cómics me fan la competencia; pera fer comedias me basto jo sol, y no han de faltar llanuta que 's deixi anegar 'l ou.

Estremé a la mira de lo que passá, amich Director, y a la que 's descastré cap-aquí o cap-allá d' aquesta vila ne tarden una racióneta a sos desenlançats llegidors. Entretant disposi de S. S. y amich

LUTERO VOLTAIRE

Tarrrasa 18 de Mars de 1886

Apreciat director: Agofo la ploma pera donar gust a sos llegidors explicitint lo que passá 'l diumenje de la setmana passada ab lo reverent de Sant Pere de Tarrrasa, que se n' aná allí ahont s' estava treballant un pagde un poquet més avall de la rectoria, y se li va emportar las cnyas ab que treballava. Quan lo pagde vequé que 'l reverent ensotat se li emportava las cnyas quedá eb un pam de boca oberta, no quodonti més remey que anar-se a casa y fer festa... forçada. Després lo reverent, de dall del cubell de la divina bogada, digué que s' ha de fer festa 'ls diumenjes y parli molt mal dels que treballan y no van a missa cada festa. Li participo a aquesta resensencia de Sant Pere de Tarrrasa, que no se ocupi de semblans cosas, y sobretot que no ategi la llibertat de ningú de fer lo que lliga per convenient, y sino que vagi ahont, que algun dia no li espallifassin 'l oïlle de las paraules.

Disposi de son amich

J. C.

Sant Coloms de Queralt 18 de Mars de 1886

Endiablat company: Feya dies que volant, volant, no 'm coidava de lo que passava en aquesta vila, ni de mos companys los colomins.

Pero avuy he parat mon vol pera enterarme d' algunas clericaladas y ferne cinch cèntims als constants y equillats lectors de La Tramontana.

Es lo cas, que dissapte varem tenir una sorpresa. Començava a enfosquir y tots los colomins esperaven lo hora de las veas per anar després a la joca. Tot d' un plegat començan a tocar campanas y a cabalotrac 'l coloma.

Tots los colomins petits varen sortir al carrer cridant, ja arriban!! Vareig preguntar a la meva femella lo que arribava y va dirme que eran misionistas que venien per convertirnos. ¡Pobret! Aquell vespre mateix va dabutar un dels pares indits, vomitant barbaritats més grosses que la ballena que va tragarse al profeta Jonás, del seu sermó, per' anarlo a treure després de tres dias de tenirlo al ventre, del mateix modo que hi havia castrat.

Després diu que perllá de las ruinas de Pompeya, y va dir: que feya dissapensats anys que va anarhi una missió y la varen tractar molt malament, que va llavors, per un clàstic de Deu, va ferse un foradat a una montanya y va anar-se engrandint y tirant foc, acabant per deixar a Pompeya y a sos habitants escaldats per foc y aygua calenta.

Barbaritats més grosses va dir, pero fora molt llarch, y pera que 's conveni de la barra que gastan la gent negra, sols li dich que lo rector va anar a trobar los fabricadors pera ferlos plagar a las set, a fi de que los treballadors de clatell illust, poguessin anar a sentir la propaganda llanuda que en lo cubell del Esperit-Sant fan los majordoms del mèstir del Calvari.

¡Alerta, colomins! Siga 'l vostre mort anar-avant sempre, y no vos deixiu enganjar may per los que viuhes explotant la ignorancia.

COLONI

LOS MIRACLES DE LOURDES

LO MUT (de Luch)

JOAN : ¡Tu també de Lourdes vens!
BERNAT : Sí, D. Joan.
JOAN : ¡Com ha anat!
BERNAT : No massa be.
JOAN : Doncha, Bernat, tu se ho buscas tu te ho tens.
BERNAT : Y jo 'm callo, jo 'm aguanto.
JOAN : Ab lo miracle se passa.
BERNAT : No 'm van pas donar carbassa, mes si un poch de palo santo.
JOAN : ¡Y quin miracle vas fer!
BERNAT : Feya 'l mut.
JOAN : Y sensa parlar...
BERNAT : ¡Com aixó podia anar sent karriere y baladrer?
JOAN : Caladuc la lo que pot.
BERNAT : Ja ho crech. Mes fer be tu 't mit.
JOAN : ¡Com demostria has pogut?
BERNAT : Sabent fer lo burrito.
JOAN : ¡Y qué hi ha haver?
BERNAT : Bastonadas.
JOAN : ¡Per fer lo mut!
BERNAT : Sí, senyor.
JOAN : Noy ¡qué 'm dius!
BERNAT : Y lo pitjor que també hi hagud pedradas.
JOAN : Doncha te van estar montant front de mut a la comedia.
BERNAT : Aquello faran en trejicia allá a Fransa va acabar.
JOAN : Tu pensava que la gent es allá civilitzada.
BERNAT : D Joan, es emmolada quan cantar als francesos.
JOAN : ¡No n' hi ha de frances allí!
BERNAT : Algún mes va dissapent.
JOAN : ¡Ay pobre del cep pelat si 's vesteix com van aquí!
JOAN : Conta la teva desgracia en picas rahons, Bernat.
BERNAT : ¡Qui 't va donar el castany!
JOAN : Aquella de la democracia.
BERNAT : Quan passavan per Tolosa, que es ciutat tal qual llanuda, varem fer la farsa muda per captar alguna cosa.
JOAN : L' un mut bramava... ¡Ah... ah... ah...
BERNAT : l' altre bralava... ¡Eh... eh... eh...
JOAN : y no 'ls va agradar lo be oi 'l ruch agrador lo be.
BERNAT : Llavors aquells feligrucos comensaren a xiular y després a apedregar.
JOAN : ¡Als espanyols!
BERNAT : Los francesos al encanyarlos la creu no nos tracteren de brigats així mateix capellans esquinçaren lo mantec.
JOAN : Ab aquella torbellina alguns pogueren fugir; jo vaig haver de palir una tremenda torremeta.
BERNAT : Me varen trencar lo bras deixantme coix d' una cama; y 'm valgué una noble dema que 'm va lliurar del fracàs.
JOAN : ¡Era jove!
BERNAT : Aisís, aixís, entre 'ls trenta y seis.
JOAN : ¡Bona senyora!
BERNAT : Una sena com n' hi ha en aquell país.
JOAN : ¡Santas hi ha a Fransa!
BERNAT : Y probadas.
JOAN : ¡Son de carn!
BERNAT : Y de os també.
JOAN : ¡Ab vernia!
BERNAT : Aixó no ho sé, mes totes son asfaltadas.

JOAN Y pot ser ho era aquella que t' va amparar...
 BERNAT Si, senyor.
 JOAN Vrudassa de lo millor, encara que era nafrada.
 BERNAT ¿Que vols dir?
 JOAN Que de verrogas n' hi tenia per la cara; y sobre l' nas una tara plena de pèls y d' arrugas.
 JOAN No se li veya cap ruxa que sortia al seu clatell!
 BERNAT No sé si era l' seu cabell, puix que portava per rucra.
 JOAN Ja son bonas qualitats. Ara ves seguint lo fill.
 BERNAT Era rica!
 JOAN Tant com mil de los noatres bisendats.
 JOAN Y deu ser caritativa?
 BERNAT No més que ab los que son bone y van sempre a los sermons y a confes-sar ab fe viva.
 JOAN ¿Als hospitals dona?
 BERNAT Res.
 JOAN ¿Als hospicis?
 BERNAT Res tampoch.
 JOAN Y als vella pobres?
 BERNAT Dona un poch de perules y no més.
 JOAN Tot ho dona als caps pelats, als que fan de penitents, a las monjas dels convents y als llanús ben toncurats.
 JOAN A sa casa t' va portar?
 BERNAT Y m' donaren un bon lit, y per meje un estorçit que sabia la mala curar.
 JOAN Ab miracles te tractaves?
 BERNAT No, senyor, ab castipaaamas.
 JOAN Mira, Bernat, molt me pasmas ab oracions no t' curava.
 BERNAT Ben cuydat y miti curat a Lourdes m' acompanyaren y allí després me dexaren ab los demes del remat.
 JOAN ¿Vas acabar de ser mut?
 BERNAT Per lo miracle del tracte.
 JOAN Y varen complir lo pacte?
 BERNAT Doucents duros he rebut.
 JOAN Y en aquella professió varen anar molta gent?
 BERNAT De dones cosa de cent.
 JOAN Y d' homens?
 BERNAT Un batalló.
 JOAN Aixó d' anar barrejats los mascles y las femellas fa vint y quatre costellas y fa fer molts disbarats.
 BERNAT No t' podia, D. Joan, porque t' fa homens sols anavam.
 JOAN Y a la nit...
 BERNAT Tota sola estavem ja dormint ó be resant.
 JOAN ¿Las donas a una altra casa solas també?
 BERNAT No, senyor: deu vicaris y un rector las vetllavan.
 JOAN Bona besa.
 BERNAT ¿Y qui portava l' aquella d' aquell remat de cabretas?
 JOAN Era mossen Farinetas, lo rector de Cornudella.
 BERNAT Aquelles cent curutacas eran joves ó eran velles?
 JOAN La meytat eran novellas. Aixis, donchs, eran farinetas.
 BERNAT ¿Y de quins mais t' costellas s' en anava a curar?
 JOAN Aixó es molt llargh de contar.
 BERNAT ¿Que n' hi havia de massellas?
 JOAN No ho crech pas.
 BERNAT ¿Y va de bo?
 JOAN Y si una taca a la cara tenian, era emacada de tant fregar lo carbó. Si pel cas alguns d' ellas portava l' front embutat, era per haver llepat molt sovint a las pestellas.
 JOAN L' una patia accident, l' altra s'omit gruch ó blau, aquells l' mal de Sant Pau, l' altre un tropis permanent.
 BERNAT Deixa a las donas, Bernat, que passen los mais com pugen.
 JOAN Lo mal acu es que t' bellugan si un cancone t' hi fa t' plat.
 BERNAT Mes los homens ¿que tenian per anar allí a curar?
 JOAN Molts, com jo, per enganyar qualsevol malot bogian.
 BERNAT Un feya t' soet, l' altre t' cego; jo feya t' mut, y molt be.
 JOAN Te pagavan ells també?
 BERNAT Per aixó d' ells no renegr.
 JOAN Es a dir que ets molt fidel?
 BERNAT Quis més devets creder me.
 JOAN Que varen fer jochs de masé...
 BERNAT Mes ho fem ab un gran zel.
 JOAN Y com anava t' mun si alguna farsa per broma no fes lo jayo Malhoma per aquella que moros son?
 BERNAT Y com t'ndria Luterus tanta amicha t' tant prestigi si no fes algun prodigi veritable ó d' embusteria!
 JOAN Ara que está t' cel obert haurien de fer algun sant, mes que siga un protestant que de mañá t' torna vert.
 BERNAT Atenguís be, D. Joan,

que tot aixó de miracles son los divins expectaciones que a los travatros se fan, y si se saben ben fer lo bon públic aplaudeix, puix que la farsa ho merca y t' unto aduira t' diner.
 JOAN Tot son trampas, y ben fetas miracle es de tradició y t' creurer es de rabó mentres caublen las dubietas.
 BERNAT Donchs jo t' haig de dir, Bernat, que no se n' fa cas d' aixó: ni t' miracle son de bo, ni t' clerico dro la veritat.
 JOAN Tot son farsas y rondallas de mal gust lo que se n' diu, y lo mon avuy se n' rim de las falsas antiguillas.
 BERNAT La Biblia es un libre vell al qual li ha passat lo mode y per las angustias rode com un jach que fou burell.
 JOAN Y si Deu en temps avans donava mel y llegista, ara t'ns dona la virtut d' escarabata y tabóns.
 BERNAT Y si al mar se cria t' pop y la angustia dona del riu, avuy a Capona tenim corp negre y más negre t' llop.
 JOAN Las perules desatridas que vos diuben al sermó, may nos parlen de rabó, puix que totes son mentida.
 BERNAT D. Joan, ¿poch que li diga? vosté está excomunicat.
 JOAN Exaró no es gran, Bernat, y el Papa li taig la figa.
 BERNAT Jo t' que farà es lo que he fet en tanta anys com tinch de vida: aix capellans dono a dida y al infern li pono plat.
 JOAN Lo ser ho pochos quartos val, y no t' munta ab la virtut, y si t' poble es ben lliant lo portarém pel ramal.
 BERNAT Si Deu miracle no fa, ne ferém ó ho ferém veure, y lo poble ho ha de creure.
 JOAN Aixó si que no ho creará.
 BERNAT Escovit, mos ab secret.
 JOAN No se t' rige, D. Joan: ara t' Papa vol fer sant al arquibisbe Claret, després ne farà t' Catal... y si t' moren desseguida a la donya Margarita y son el nas d' en Fidal.
 BERNAT De la casa de Borbó vunt verges sacas hi haurá: pot ser en vida veré, que t' Papa sap fer aixó.
 JOAN Donchs si fa tal disbarat lo Lloé que viu a Roma, sens posar ni punt ni coma diré que t' Papa s' t' gat.

Dr. FERRANDES

Ja ha arribat la llista dels penjats a la creu ab motiu de la Exposició Universal.
 Entenemos; lo que ha arribat es la llista dels ennobils de segona classe pels mérits de la Exposició.
 En Fontrodona, en Masvidal, los republicans (no val t' riure! Sol y Gonzalez; lo socialista (no t' arronsis!) Vallés, lo comandant de Municipals y l' anti-riussista regidor del Banyos Orientals, es lo més notable de la llista dels agraciats.
 Los demés son de la pila anónima dels doblegaments d' espinada.
 Per comentari a tal noticia, no cal més que recordar aquell vers que diu, mica més ó menos:
 En los siglos de bárbaras naciones de las cruces colgadas se lesaron; hoy que estamos en el siglo de las luces del pecho de patriotas cuelgan cruces.
 Va a haver hi un d' aquets dias al Congrés un debat económic.
 ¿Y no podriam saber lo que t'ns vindrá a costar la tal discusió?
 Perque parlar de questions económicas los pares de la patria, equival sempre a fernes girar las botxacas del revés.
 Es com lo sistema de garantir la pau armant a tothom pera la guerra.
 Al fi obras d' estadistas.
 Ab lo que s' gastará en la coronació del poeta Zorrilla a Granada, hi hauria pera pagar tres ó

quatre vegadas los grandiosos y vergonyants deutes que aquella provincia acredita als mestres de las sevas escolás.
 En aixó si que t' coronistas granadins se portarían a lo andalús.
 Ha dit un diputat en plenas Cortis, que en las llistas electorals de Madrid, figuran los escombradors com a capacitats.
 Será una monstruositat si volen, considerat aixó baix lo punt de vista legal, y fins done permis a qui vulga pera esgarifarsen.
 Mes si capacitat vol dir esser bo per algo de profit, ¿no son més capacitats los escombradors de un municipi que molts regidors que no han sapigut tindre may criteri propi en las sevas feynas?
 Viscan, donchs, las capacitats escombradoras.

Notables son las festas de carácter lliberal que acaba de realisar la important villa de Granollers.
 Lo dissapte a la nit, iniciat per alguns lliberals d' acort ab lo Circol Obrer y la Comissió d' Ensenyansa laica, se celebrá un meeting en lo gran saló de Casa Sala, ahont se combaté rudament la teoria absolutista y teocrática, enlaint la absoluta llibertat humana y la ensenyansa laica é integral.
 Prengueren part en aquesta reunió lo professor y algún alumno de la escola laica d' Alella, varios rebins de Granollers, nostre director J. Lluana y t' secretari de la Confederació Autònoma d' ensenyansa laica I. Cuadrado.
 Lo diamenje tingué lloch la inauguració del monument aixecat a las victimas dels carlins que per sorpresa entraren en aquella villa el 17 de Janer de 1875.
 La falta d' espay nos impedeix fer llarga ressenya de tal acte.
 Basta dir que la població de Granollers mereix la simpatia dels lliberals per la manifestación de diumenje, encaminada a mantindre viu l' oli al carlisme per si altre cop intenta treure t' cap en nostra desgraciada patria.

A més del 18 de Mars que celebrarem a Sabadell las corporations que ja havém dit, la societat coral Centro Sabadellés (s) Gelats, doná un concert a benefici dels obrers que estigueren presos a Tarrasa per culpa del caciquisme, essent molta la concurrencia que assistí a dit acte, y resultant un benefici líquid de 50 pesetas.
 La ciutat de Sabadell sosté dignament lo dictat de lliberal avansada que se li concedeix, y sa classe obrera es de las primeras que s' disposan a obrir lo pas de la vida del Progrés.
 Las repetidas mostrás de solidaritat que está donant ne son indubtable penyoras.

L' alcalde de Manlleu es dels que no están per bromas.
 A consecuencia d' un pregó fet en los darrers dias del Carnaval, ha citat a judici de faltas a un vehí d' aquell poble, al qui s' han clavat pel jutje 24 pesetas de multa y las costas.
 Los companys del bromista pregoner se han fet solidaris de la carnavalesca bromada, y pensan apelarse de la sentencia fins al Tribunal Suprem si convé, creyent que allí tal vegada se t' farà millor justicia que a la citada vila.
 Si no ho prenen ab malicia, aconsello als de Manlleu: —Fugiu tant com pogués de tractar geyre ab justicia.

Senyor administrador de correus de Roda: Que t' carter s' espavilli fent passar las cartas a sa filla en lloch de fer ho ell, es cosa que no t'ns importa, si t' fes be t' servey; pero que faltin números de Tramontana als paquets en que havém parlat de Roda, ja es cosa que t'ns interessa més, y desitjariam que no t' repetís.
 ¿S' hi posara remey?
 Veurém.
 Lo dissapte próxim té de verificarse en los salons del carrer de la Canuda, n.º 31, un solemne acte en honor al general Vilacamps, al qual havém sigut invitat, y procurém assistir per poch que nostras ocupacions nos ho permetin.
 Sempre es noble honrar als mártirs de la idea lliberal.

Poden continuar los poch... descriptors de la fiansa que falan recullir sos diners presentant-se en nostra Administració...

Respecte a alguns subscriptors de petites cantitats que ns han manifestat son desitj de que aquells quartos se entreguin a familias verda-

Un altre botó per anar guarnint ja casaca que 'l públic està tallant a la justícia històrica.

Estém en sessió de Congrés y parla un diputat:

El señor Villalba Hervás denuncia un hecho escandaloso ocurrido en Horcajo, donde un juez municipal y varios amigos suyos recorrieron las calles del pueblo dando gritos de alegría por haber obtenido que la Audiencia desestimara el autojuicio que promovieron varios vecinos de Horcajo contra el juez.

¿Qué tal la mostra? ¡Ah! Lo ministre va respondre que ja se'n enteraria.

Y nosaltres tanquem de cop per respecte al fiscal.

Després de tant d'entusiasmarse ab lo submarí Peral que ja casi 'ns donavam oficialment per la marina més forta del mon, ara resulta que encara no s'hi pot dir res, y que allà pel mes de Juny continuarán las provas.

¿Y La Campana de Gracia que ja havia comparat la política possibilera ab lo submarí quin desengany!

La chàchara per ara ha sigut la única nota dominant en aquest assumpto.

La direcció del desitj de periódich anomenat La Tronada, no poguent contestar las indirectas que li varem tirar la uns quantis números, s'entreté en fabricar il·lusorias cartas en que, tirant la pedra y amagant la mà, pugui seguir insultant la Confederació Autònoma d'enseñansa laica y amagant la cara de tota disculpa honrosa y digna.

¿Com se coneix, pare Gabarró, que havéu vestit la sotana y que havéu après vostre doctorat camandulero en lo seminari!

Mes de res ab nosaltres os valdrà vostra múnica escolapia, porque a cada farsant y ambició sabem ferli arribar lo seu Sant Martí.

¿Quina brometa farà tothom que pugui llegir la pretinguda iniciació del gran Sultan ex-carcanda!

Avuy publicuem un altre dels Miracles de Lourdes escrits pel Dr. Ferrandis, de Cornudella.

Com en aquella comarca se representan y ab ells se fan bona propaganda liberal, inserim aquest per enter en lo present número a fi de facilitar la propagació d'ell ab menos molestias.

S'ha agafat aquestos darrer dias en nostra capital un irregularisador (s) lliure de oficina.

¿Serà que la justícia va perfeccionant-se? ¡Ay! no.

Es que la casta dels irregularisadors està en decadencia.

DEJUNIS

A mo lector vuol probar, per distreure sas quimeras, que hi ha distintas maneras y modos de dejunar.

Aquell orgullós burgués que abans no tenia un rat, y ha aumentat son capital a la esquena dels dende, y als que té per jornals, que treballan sens parar, per sa riquesa augmentar, ell lo paga ab un regany, aquest passa tot un any dejunant... de treballar.

Lo pobre mestre d'estudi que a voltas passa uns anyades

sens cobrar ni una mesada no contan ab qui l'aiudi, desesperant de que 's mudí son estat: plé d'afficció, puig no té un rosagó de pa per alimentarse, y fins pensa en suicidarse, dejuna de-hó de-hó.

Aquell advocat trapella, que a sos clients fa passar dias contínuament embusterias y sent d'ells sa mala estrella; sens que a son cos fassi mella deixantlos del tot pelats pobres y desconsolats y ab lo més gran desespero, aquest sent ten embusterio, dejuna... de dir veritats.

Aquell groixut capellá, que desde dalt del cubell ve posant llans al clatell d'aquell que 'l vol escolta; y quant es a confesá al que a sos peus se li humilla dia qu' es casá un moix senalla dejuná y fer penitencia y que ell també fa abstinencia, dejuna molt... de boquilla.

Aquell gandú diputat que 'l seu poble l'ha elegit pera que anés a Madrid y 'le hi fés unilat, lo veurá sempre mudat y al fè alguna votació, vota així convenient enos ó be enos convenient ena, dejuna molt... de cumplir ab la seva obligació.

Y gñis jo, com soch soltè y no tinc ning de cap mena dejunat ab molta pena fina... d'aquí que 'm casaré.

PICCO ABAN Y C.

Lo dilluns allá a las doze del mitjdia, passava un capellá pel carrer del Carme, quan al ser a la cantonada de la Riera Baixa surt una dona esverada, y amarranto pel bras li diu:

—¡Ah!ladre! ¡donam aquells vinticinch duros!

Lo reverent se quedá groch, blau, vert, vermell, de color de gos com fuig y de semblans ab gat quan l'empaytan.

Y la dona, tronoltejantlo com qui guayta si hi ha such dintre d'un cantí, continuava:

—¡Oh, no, no t'escaparás! vull los vinticinch duros.

Y comensá a detenirse gent.

—Aquesta dona deu ser boja, mormolá 'l bulto negre.

—¡Boja? ¡Ja t' daré jo bona bojeria!

Y de moment li omplí la cara de dits y las mans de dents.

Lo reverent no volgué passar per manco, y 's repartiren allí cada bolet entre faldillas d'home y de dona, que 'l gall de la Passió podia cantarhi un'aria.

Lo públic comensava a divertir-se, quan desgraciadament se presentaren dos agents de la autoritat y s'emportaren dona y capellá al jutjat per escandalosos.

¡Malvinatje! Fins quan arriban a temps los del ordre públic té de ser per més pega...

Lo darrer diumenje ne passá una dintre la iglesia de Sans que n'hi havia pera llogarhi cadiras y banchs y palcos, y fins cosias y gibrells.

Segons nos explica un que diu que n'está ben enterat, se tracta de lo següent:

Aquest any lo rector del vehí poble no ha volgut que fessin junts la primera comunió los noys de fàbrica ab los de colégi, com s'havia fet fins ara, sino que 'l diumenje passat hi anessin los de fàbrica y 'l diumenje vinent los de colégi.

Fins aquí res, a pasar de la mala intenció d'establir distincions religioses per las diferencies de fortuna, porque d'aquestas rucheroradas se n'acostuman a veure tan sovint, que ja no fan cap efecte.

Anaren, donchs, los noys de fàbrica a pendre diumenje la primera comunió, quan estantse en filera badant la boca per rebre la hostia, tocá 'l torn a un noy vestit ab brusa y espadenyas, pero net y decentment vestit, y per semblarli al sacerdot que donava la comunió

que 'l vestit d'aquell pobre noy li deshonrava la casa, sens dirli «sots manobres» ni donarli cap avis, li clavá tal pluja de bofetadas, cops de puny y cossas, que si arriba a haver pres la hostia prou quedava ennuagat per més Cristó que haguess tinguts a la gola.

¿Y que 's sembla a nostres lectors d'aquest modo de tractar la pobresa dintre la casa de Deu?

¿No té medís, no vol ó no pot evitar la autoritat tals abusos?

Donchs precisa una bona estaca als pares que deixan entrar sos fills a la iglesia, a fi de defençarlos dels exabruptes d'alguns capellans.

Diumenje passat a Vilanova y Geltrú, en la sala de ball relligiós dirigit per mossesgo Cinto, va ferse un sarau dels que s'acostuman a la casa, en lo qual se feren servir molts trofeus, banderes y caretas que pel Carnaval havian estat a la plassa de la Verdura per adornos de aquelles festas profanas.

Lo motiu de la carnalaval mística fou que s'posava la primera pedra (al fetje) d'un campanar de cala Maria escorregut de las butxacas de gent de molsut clatell y conciencia elástica.

Celebro donchs, l'us que han fet los trastos del Carnaval; ningú 'ls pot, com los devots, tan dignament ocupar.

L'enganya-ánimas major del poble de Ullá, provincia de Girona, ha baladrejat desde 'l cubell de la bogada divina dihent que 'l feillich que tan sols parlés ab lo corresponsal de LA TRAMONTANA en aquell poble, quedaria en pecat mortal y ni fora absolt acudint a la gabiá dels pecats ni se li donaria 'l rosegó místich si acudia a desdejunar l'ánima durant aquesta quaresma.

D'aquesta feta están tan espantadas las ánimas, que ja no poden res fer-de-cos tranquilas.

També 'l propi ruch-tort d'Ullá, ensenyant ructrina, preguntava quan temps va estar Cristó pera vindre al mon, a quina estrafalaria pregunta, no poguent contestar cap dels noys y noyas presents al acte, seguí una colla de vituperis dels escarbat negre, tractantlos de ximpls y pocasolats.

Y luego va continuar.

—¿No sabéu, donchs, quan temps va estar la vostra mare a treureus de las entranyas?

A tal pregunta las mossas més grans se sofocaren, y sense demanar permís fugiren a contar a sos pares la doctrina del ruch negre.

Sempre pel mateix cantó tira un corb al esmenyar, correspondenti tirar ab justícia... un carretó.

Un baladrer sagrat ha comparegut a Roda a fer las feynas quaresmals, y las ha pegadas en lacleromania d'insultar periódichs, llibres y personas que defensen lo lliurepensament.

Que brami a pel y a repel lo cridayer de tal casa, que ja se sab que brams d'ase no han arribat may al cel.

XARADA

Ma primera es una mida, la segona es un extrén, y lo fo part d'un arbuete que 'l cultiva un pagés.

RUCH NAPRAT

TRENCA-CLOSCAS

LA AMITA DE Y, ES POBA Combinar las letras de modo que diguin le nom de una comedia molt aplaudida.

Us GANERT

GEROGLÍFICH

: : + A R 1889 I Mo Mo KK

C. JULIÀ DE SARDANELA

SOLUCIONS

A LAS CARRERAS DEL PUERTO PASAY CONVERSA—Montevideo.